

3) принципи права переважно мають конституційний рівень правового закріплення, тобто положення, якими закріплені принципи права, мають найвищу юридичну силу, а норми-принципи – є нормами прямої дії. Водночас, принципи судочинства переважно закріплюються в інших видах законодавчих актів (поточних законах та кодифікаційних актах), що відображає їх предметний характер, залежить або від судочинства в цілому, або від конкретних його різновидів (кримінальне, цивільне, адміністративне тощо);

4) принципи права мають більш стабільний незмінний характер, оскільки в їх основу закладено цінності, які сформовані історично та відображають рівень цивілізованості людства. В той же час принципи судочинства мають більш динамічний характер розвитку, що обумовлено специфікою становлення та розвитку судочинства, в цілому, та його різновидів, зокрема;

5) принципи права поширюється на найважливіші сфери життєдіяльності суспільства, визначаючи характер та зміст їх правового регулювання, водночас принципи судочинства засновані на принципах права та поширюються на особливу сферу професійної юридичної діяльності – судочинство;

6) принципи права становлять методологічну, правову та практичну основу розвитку і функціонування принципів судочинства, в той же час принципи судочинства формуються і розвиваються на основі принципів права, забезпечують їх конкретизацію по відношенню до сфери та змісту судочинства.

Список використаних джерел:

1. Тихомиров О. Д. Принципи права в компаративістському контексті / О. Д. Тихомиров // Альманах права. Основоположні принципи права як його ціннісні виміри. – Вип. 3. – 2012. – С. 49-54.
2. Зайчук О. В. Принципи права в контексті розвитку загальної теорії держави і права / О. В. Зайчук // Альманах права. Основоположні принципи права як його ціннісні виміри. – Вип. 3. – 2012. – С. 21-27.
3. Колодій А. М. Принципи права: генеза, поняття, класифікація та реалізація / А. М. Колодій // Альманах права. Основоположні принципи права як його ціннісні виміри. – Вип. 3. – 2012. – С. 40-44.

**Курсант факультету підготовки
фахівців для органів досудового
розслідування Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ**

Циб Ірина Сергіївна

МІСЦЕ ТА ЗНАЧЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ В СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ ПРАЦІВНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Останнім часом у суспільстві спостерігається зниження соціальних стандартів життя, підвищення безробіття населення, збільшення серед населення кількості осіб, які перебувають у негативних психоемоційних станах (агресивність, роздратованість, ворожість та ін.), підвищення загальної кількості правопорушень та зростання жорстокої злочинності, що посилює екстремальність професійної діяльності працівників Національної поліції України. Забезпечення правопорядку в суспільстві за таких умов потребує, з одного боку, підвищення якості професійної освіти працівників правоохоронних органів і цілеспрямованого формування в них відповідних особистісних якостей, а з іншого - професійної надійності.

Тенденція зростання рівня організованої злочинності, корумпованості, групових і масових протиправних проявів, соціальної напруженості, ускладнення оперативно-службових завдань, які вирішуються правоохоронними органами України, зумовлює підвищення вимог до особистісних якостей фахівців правоохоронної сфери [1].

Варто зазначити, що розбудова України як правової, демократичної держави на засадах

забезпечення і зміцнення законності й правопорядку, дотримання прав і свобод громадян, передбачених Конституцією і чинним законодавством, значною мірою залежить від діяльності поліції як державного озброєного органу виконавчої влади, який захищає життя, здоров'я, права і свободи громадян, природне середовище, власність, інтереси суспільства і держави від протиправних посягань. Роль Національної поліції України у суспільному житті держави реалізується, насамперед, через адміністративну діяльність. Від її ефективності суттєво залежить стан правопорядку в цілому, охорона громадського порядку, боротьба зі злочинністю, захист прав і законних інтересів громадян. Реформування державного механізму влади неможливе без посилення правоохоронної діяльності взагалі і, зокрема, органів поліції [2].

Надзвичайної актуальності набувають проблеми, пов'язані із захистом життя і здоров'я правоохоронців, які постійно піддаються впливу низки небезпечних факторів від злочинних посягань. Втрати особового складу Національної поліції (загибель, поранення, травмування, втрата свідомості, професійні захворювання) можуть виникати не лише як наслідок дій злочинців, а й в разі необачності, неузгодженості та невдало спланованих дій працівників, що саме базується на психофізіологічній підготовці учасників охорони громадського порядку, забезпечення громадської безпеки, попередження й припинення злочинів та інших правопорушень. Такі та інші небезпечні фактори також можуть бути викликані недотриманням заходів особистої безпеки, незнанням специфіки виниклої ситуації та протидії їй за рахунок слабкої професійної та психологічної підготовки, моральної готовності працівників поліції.

Саме з неудосягненістю організації та проведення професійної психологічної підготовки пов'язано багато недоліків у діяльності поліції.

Поняття ж професійної психологічної підготовки поліцейських трактується досить неоднозначно: як практична підготовка працівників до професійно грамотного вирішення оперативно-службових завдань, успішного подолання психологічних труднощів службової діяльності та вірного врахування її психологічних аспектів, підвищення інтенсифікації та забезпечення ефективності кращих результатів праці [3, с.52]; як надання співробітникам основних „азів” психологічних знань, навичок та вмінь використовувати сучасний досвід професійної психології у різноманітних життєвих ситуаціях [4, с.5]; а також комплекс взаємопов'язаних заходів, спрямованих на формування та розвиток психологічних якостей та станів працівників.

На нашу думку, професійну психологічну підготовку можна визначити як організований та систематичний процес, спрямований на підвищення мотивації до виконання службових завдань, формування, підтримку та розвиток системи спеціальних знань, умінь, навичок і професійно значущих психологічних якостей, які забезпечують ефективне здійснення професійної діяльності.

Формування, підвищення та підтримання високої психологічної підготовленості може бути успішним лише за умови чіткого розуміння того, чому слід навчати, які саме професійно значущі якості працівників поліції необхідно формувати, удосконалювати та підтримувати.

Список використаних джерел:

1. Запорожцева Г.Є. Професійно-психологічна підготовка дільничних інспекторів міліції // Вісник Ун-ту внутр. справ. - 1999. - Вип.8. - С.235-240.
2. Делікатний С.К. Професійно-психологічна підготовка працівників органів внутрішніх справ // Інформ. Бюлетень РНМЦ Укр. академії внутр. справ. - 1995. - № 3. - 80с.
3. Цільмак О.М., Рассоха С.І., Ананьев А.М. Психологічна підготовка працівників органів внутрішніх справ. Навчальний посібник - К: НАВСУ, 2001. - 52 с.
4. Корнев О.М. Професійно-психологічна підготовка працівників підрозділів швидкого реагування міліції України: Автореф. дис... канд. психол. наук. - К, 2001. - 18с.

Доцент кафедри конституційного права Київського національного університету імені Тараса Шевченка, к.ю.н., доцент